

HABERLER

Nisan - Haziran 1975

XI. KÜTÜPHANE HAFTASI

XI. Kütüphane Haftası ile ilgili olarak Ankara'da yapılan kutlama törenlerini geçen sayımızda vermiştik. Bu sayımızda da diğer il ve ilçelerdeki törenlerle ilgili haberlerimizi veriyoruz:

Kütüphane Haftası bu yıl çeşitli il ve ilçelerimizde, bir yandan Derneğimiz şubelerince hazırlanan programlarla kutlanırken, diğer yandan da bölgesel gazetelerde yayınlanan yazılar, halka dağıtılan duyurular, şehir merkezlerine asılan pankratlar, belediye ve müftülüklerce yapılan yayınlarla daha etkin ve yaygın bir hale getirilmiştir.

TKD *Ağrı* Şubesi, il Halk Kütüphanesi'nde bir kitap sergisi düzenlemiştir. Dernek Başkanı ve Kütüphane Müdürü Hüseyin Gökçe tarafından sergiyi gezen konuklara Kütüphane Haftası ve kütüphane konusunda bilgi verilmiş, ayrıca en fazla kitap okuyan okuyucu ile açılan şiir yarışmasına katılan ortaokul öğrencilerine birer kitap armağan edilmiştir. Eğitim Araçları Başkanlığı ile ilişki kurularak, hafta süresince öğrencilere kitapla ilgili filimler gösterilmesi, okullarda ise, öğretmenlerce kitap ve kütüphane konusunda bilgi verilmesi sağlanmıştır. 28 Mart 1975 tarihli Ağrı Mesuliyet Gazetesi'nde il Halk Kütüphanesi Müdürü Hüseyin Gökçe'nin «Kitap ve Kütüphaneler» başlıklı bir yazısı yayınlanmıştır.

Amasya'da Beyazıt il Halk Kütüphanesi'nde açılan serginin yanısıra okullarda Hafta'nın önemini belirten konuşmalar yapılmış, bölge gazetesinde kütüphane memuru Suzan Urfalı'nın «Kitap ve Kütüphane», Çocuk Kütüphanesi öğretmeni Kevser İpek'in ise «Kitap ve Tarihçesi» başlıklı yazıları yayınlanmıştır.

Antalya il Halk Kütüphanesi'nce yeni yayınlardan oluşan bir sergi açılmış ve Eğitim Merkezi'nden sağlanan filimler Hafta süresince okuyuculara gösterilmiştir.

Bilecik'te «Bir Yılın Getirdikleri» adlı kitap sergisinden sonra düzenlenen «Sanat ve Söyleşili Çay»da, Kız Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri arasında «Çağdaş Türk Edebiyatı»nı konu alan bir bilgi yarışması yapılmıştır. Endüstri Meslek Lisesi folklor ekibi ile Kız Meslek Lisesi Ana Okulu öğrencilerinin gösterilerinden sonra da kitap piyangosu düzenlenmiştir.

TKD *Bolu* Şubesi'nin Halk ve Çocuk Kütüphanelerinde düzenlediği kitap sergisi bir hafta sürmüş, ayrıca ilk ve orta dereceli okullarda konferanslar verilmiştir.

TKD *Burdur* Şubesi'nce, il Halk Kütüphanesi'nde yer uygun olmadığından sergi açılmadığını, ancak Merkez Çocuk Kütüphanesi'nde Çocuk Kitapları sergisi açıldığı ve gazetelerde yazılar yayınlandığı bildirilmiştir. il Halk Kütüphanesi memuru Ayta Açar'ın hafta münasebetiyle gazetede yayınlanan iki yazısından ilki «Kitaplar ve Kütüphaneler», ikincisi ise «Kitaplar ve İnsanlar» adını taşımaktaydı.

Denizli il Halk Kütüphanesi'nde Kütüphane nedeniyle bir kitap sergisi açılmıştır. Gazetelerde yazılar yayınlanmış, okullarda konferanslar verilmiş, şiir yarışmaları düzenlenmiştir.

TKD *Elâzığ* Şubesi'nce Kütüphane Haftası için özel bir kutlama programı düzenlenmemiş, ancak okullarda hafta ile ilgili sergiler açılması ve konuşmaların yapılması sağlanmıştır. Atatürk Ortaokulu öğrencilerine, öğretmenleri tarafından Halk, Çocuk ve İzzet Paşa Kütüphaneleri gezdirilmiş, Elâzığ Lisesi'nde kitap sergisi açılmıştır.

TKD *Erzurum* Şubesi Hafta dolayısıyla, yeni yayınları halka tanıtmak amacıyla bunların vitrinlerde sergilenmesini sağ-

lamış, Halk ve Çocuk Kütüphaneleri'nce kitap sergileri açılmıştır. Gazeteler ve radyo aracılığıyla halka duyuru yapılırken Eğitim Araçları Merkezi Başkanlığı'na da kitap okuma ile ilgili filimler gösterilmiştir. Ayrıca, halka okuma alışkanlığını kazandırmak amacıyla, şehrin bazı semtlerinde kahvehanelere gazete okuma masaları konmuş, otellerde küçük kitaplıkların kurulmasına öncülük edilmiştir.

Eskişehir'de Kütüphane Haftası nedeniyle, il Halk Kütüphanesi Müdürü Aysel Birer'in «Eğitim ve Kültür Politikamızda Kitap ve Kütüphanenin yeri» «XI. Kütüphane Haftası Münasebetiyle», «Kütüphanelerin Kuruluş Gayesi», «1975 Uluslararası kadın yılı dolayısıyla Kadının Türk Toplumunda yeri», «1975 Uluslararası Kadın Yılı'nın Kutlanma Amacı» başlıklı makaleleri bölge basınında yayımlanmış, Ticaret Lisesi'nde de öğretmen ve öğrencilere «Kitap Sevgisi ve Kütüphane Dostluğu» konulu bir konferans verilmiştir. 1975'in Kadın Yılı olarak ilanı nedeniyle 28.3.1975 günü «Türk Kadın Ressamlar Sergisi», 29.3.1975 günü de «Türk Kadın Yazarlar Kitap Sergisi» açılmıştır. Yine aynı gün Kütüphane salonunda, «İslâm Dininde Kadının Yeri» konusunda Doç. Dr. Neda Armaner, «Cumhuriyet Döneminde Kadına Verilen Haklar» konusunda Doç. Dr. Ülker Gürkân, «Atatürk'ün Türk Kadınına Verdiği Değer» konusunda da Dr. Müjgân Cunbur birer konferans vermişlerdir. Dokuz çocuk yayınlarından oluşan sergiler açılmıştır.

TKD *Gaziantep* Şubesi Yönetim Kurulu, il Halk Kütüphanesi ile işbirliği sonucunda bir kitap ve bir resim sergisi açmış, öğrencilere kütüphaneler gezdirilmiş, gazete ve radyo aracılığıyla hafta tanıtılmış, il Halk Kütüphanesi Müdürü tarafından konferans verilmiştir.

İstanbul'da Kütüphane Haftası 24 Mart 1975 günü Matematik Araştırma Enstitüsü'nde yapılan toplantıyla açılmıştır. Bu toplantıda Şube Başkanı Nurten Çakır, İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk

Alp, Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü Başkanı Doç. Dr. Jalâ Baysal birer konuşma yapmışlardır. Daha sonra emekli olan Derleme Müdürü Türker Acaroğlu'nun kısa biyografisi verilmiş ve kendisine bir armağan sunulmuştur. Bunu, Türker Acaroğlu'nun teşekkür konuşması izlemiş ve ardından bir kokteyl verilmiştir. 26 Mart Çarşamba günü Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü'ne, 28 Mart Cuma günü de Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'ne birer gezi düzenlenmiştir. Bu arada Çarşamba günü Prof. Dr. Nihat Çetin'in «El Yazmalarının Tesbit ve Tavsifi» konulu konuşması Millet Kütüphanesi'nde ilgiyle izlenmiştir. 29 Mart Cumartesi günü bir film gösterisi yapılmış ve konuşmacı olarak Doç. Dr. Meral Alpay, Uzman Nazan Haseki, İsmet Baydur'un katıldıkları «Kütüphanelerarası Ödünç Verme» konulu açık oturum düzenlenmiştir. Ertesi gün yine bir açık oturum vardı. Bu sefer konu olarak «Düşünce Özgürlüğü, Kitaplar ve Kütüphaneler» seçilmişti. Konuşmacılar ise: Prof. Dr. Macit Gökberk, Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya, Doç. Dr. Meral Alpay, ve Yaşar Kemal idi. 27 Mart Çarşamba günü Robert Kolej'de düzenlenen «Çay» la hafta sona erdi. Kütüphane Haftası ile ilgili olarak İstanbul'un çeşitli kütüphanelerinde açılan sergiler şunlardır: İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nde «Türkçe Başvurma Eserleri», Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde «Güzel Kitaplar», Matematik Araştırma Enstitüsü'nde «1969-1974 Yıllarında Almanya'da Basılmış Matematik Kitapları», Süleymaniye Kütüphanesi'nde «Yazma Eserlerle İlgili Başvurma Kitapları», İstanbul il Halk Kütüphanesi'nde «Yeni Yayınlar», Aziz Berker Halk Kütüphanesi'nde «Sergi», Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü Kütüphanesi'nde «Kurumun Çalışmaları ve Yayınları», Robert Kolej Kız Lisesi'nde «Kadın Yılı Dolayısıyla Kadına Değinen Kitaplar ve Malzemeler». Ayrıca Radyo programları arasında da Kütüphane Haftasına yer verilmiştir.

TKD *İzmir* Şubesi, Kütüphane Haftasını Atatürk Kütüphanesi Eğitim salo-

nunda yapılan tören ve toplantılarla kutlanmıştır. Haftanın açılış konuşması Ahmet Daldaban tarafından yapılmış ve açılan «Yayınlar Sergisi» gezilmiştir. 25 Mart günü Fetay Onat «Kütüphanesinin Önemi ve Gelişimi» konusunda bir konferans vermiş, ertesi gün de İzmir Kız-Lisesi Tiyatro Toppluluğunca Noel Carman'ın yazdığı «Siz Olsaydınız Ne Yapardınız?» adlı oyun sahnelenmiştir. 27 Mart günü iki konferans ve bir film gösterisi hazırlanmıştır. Konferanslardan ilki «Basın Yayın Tekniği» konusunda Zeynel Kozanoğlu, ikincisi ise «Zararlı Yayınlardan Korunma» konusunda Fehmi Koçak tarafından verilmiştir. Hafta ile ilgili çalışmalar, İzmir Türk Lisesi Korosunun konseri ve gençlik kültür Merkezi'nin folklor gösterileri ile son bulmuştur. Haftanın kapanması nedeniyle bir «Müzikli Çay» düzenlenmiştir. Demokrat İzmir gazetesinde «Kitapların da Kişilikleri Vardır» başlığı ile Ahmet Daldaban, «Kütüphaneler Haftası Kutlanırken» başlığı ile de Muhittin Turan'ın birer makaleleri yayınlanmıştır. Ayrıca Birsen Alkinoğlu, Ruhi Mutlu ve Ahmet Daldaban radyoda Hafta ile ilgili birer konuşma yapmışlardır.

TKD *Kastamonu* Şubesi ise, il Halk Kütüphanesi salonunda «Kastamonu ile ilgili Basın Sergisi» ni açarak Kütüphane Haftasına katılmıştır. Vali Bedri Eser'in konuşmasıyla açılan sergide, kütüphanecilikle ilgili eserler, kütüphaneye gelen süreli yayınlar, el yazması eserler, eski harfli Kastamonu gazeteleri, yayınlanmayan yeni harfli gazeteler, halen yayınlanmakta olan il ve ilçe gazeteleri ile Kastamonu hakkında basılmış eserler ve Kastamonulu yazarların eserleriyle «İstanbul Basınında Kastamonu» konulu gazete kupürleri yer almıştır. Doğrusöz ve Kastamonu gazetelerinde Hasan Çelikoğlu'nun «XI. Kütüphane Haftası ve Kastamonu il Halk Kütüphanesi» başlıklı makalesi yayınlanmıştır.

Kırklareli il Halk Kütüphanesi, Kütüphane Haftası nedeniyle bir bülten çıkarmıştır. Bülten'de il Halk Kütüphanesi,

Merkez Çocuk Kütüphanesi, Kırklareli'nin tarihi ve folkloru hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, Kırklareli okul kütüphanelerinin durumu, kitap ve kütüphane ile ilgili konular da yer almıştır. il Halk Kütüphanesi ile Çocuk Kütüphanesi'nde açılan kitap sergileri de ilgiyle izlenmiştir. Kütüphaneci Zeki Kılıçarslan'ın yazdığı «Kütüphane Haftasının Anlam ve Önemi» adlı makale Trakya'da Yeşilyurt ve Kırklareli gazetelerinde, «Basınımız Aydınlarımız ve Kütüphaneciliğimiz» konusundaki yazısı da Yeni istikbal gazetesinde yayınlanmıştır.

TKD *Kocaeli* Şubesinin işbirliği ile Halk Kütüphanesi'nde açılan bir hafta süreli sergi ilgiyle izlenmiştir. Ayrıca bölge basınında haftayla ilgili yazılar yayınlanmış, konferanslar verilmiştir.

Muş il Halk Kütüphanesi'nce Kütüphane Haftası nedeniyle düzenlenen toplantılarda Kütüphane Müdürü Halit Bingöl, Çocuk Kütüphanesi öğretmeni Mahir Kurubaş, Kütüphane Memuru Ruşen Bayrak birer konuşma yapmışlardır. Vali, Vali Muavini, Millî Eğitim Müdürü, Emniyet Müdürü, orta dereceli okulların müdür ve öğretmenleri ile halkın katıldığı «Kültür Sohbeti» il Halk Kütüphanesi salonunda düzenlenmiştir. Açılan kitap sergisini çok sayıda ziyaretçi gezmiş, en çok kitap okuyan öğrencilere birer kitap armağan edilmiştir.

TKD *Nevşehir* Şubesi Haftanın önemini belirtmek amacıyla, Damat İbrahim Paşa il Halk Kütüphanesi Müdürlüğü'nün işbirliği sonunda gerçekleştirilen bir sergi açmıştır. Öte yandan, ilk ve orta dereceli okul müdürleriyle ilişki kurularak Haftanın daha canlı geçmesi sağlanmıştır. Kütüphane Müdür Vekili Mehmet Neşeli'nin kitabın değeri ve kütüphaneciliğin önemi konulu iki yazısı 25 ve 28 Mart tarihli Lâle gazetesinde yayınlanmıştır.

Niğde'de Kütüphane Haftası süresince okullarda sergiler açılmış, öğrenci gruplarının kütüphaneleri gezmeleri sağlanmış, bölge basınında il Halk Kütüphanesi

Müdürü Abdülkadir Köylü'nün Kütüphane Haftası ve Niğde kütüphanelerini tanıtan bir yazısı ile kütüphaneci Özgür Bilen'in «Çocuk Kütüphanesine Hiç Yolunuz Düştü mü?» ve İbrahim E. İnan'ın «Gel Kardeşim» başlıklı kütüphane ve kütüphaneciliği konu alan yazıları yayınlanmıştır.

O r d u'da Kütüphane Haftası, Vali vekili Beşir Karamut'un Hafta nedeniyle hazırlanan kitap sergisini açış konuşmasıyla başlamıştır. Hafta sonundaki «Kütüphaneler Eğlence Gecesi»nde ise Kütüphane Müdürü Mürsel Sümer'in konuşmasından sonra çeşitli eğlenceler düzenlenmiş, Soljenitsin'in «Gulak Takımadaları» adlı eseri açık artırma ile satılmıştır.

S a k a r y a'da İl Halk Kütüphanesi Müdürü Turgut Turna'nın açış konuşmasıyla başlayan Kütüphane Haftası nedeniyle açılan sergiyi 4187 kişinin gezdiği saptanmıştır. Gazetelerde, Hafta ile ilgili haberlerin yanı sıra, Kütüphane Müdürü Turgut Turna'nın «Millî Kütüphaneler», «Fakülte Kütüphaneleri», «İslâmiyette Kütüphanecilik», «Osmanlılarda Kütüphanecilik, Cumhuriyette Kütüphanecilik» adlı makaleleri Hafta boyunca yayınlanmıştır. Sakarya'da da en çok kitap okuyan üç okuyucuya kitap aramağan edilmiştir.

U r f a'da kütüphanede açılan sergilerin yanı sıra, gazetelerde Haftanın önemini belirtir nitelikte yazılar yayınlanmış, okul kütüphanelerinde Hafta ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Gösterilen filimlerle konunun etkinliği artırılmıştır.

C e y h a n'da Kütüphane Haftası'nda öğrencilere gösterilen kitaplarla ilgili filimler ve yine öğrenciler arasında açılan «Kütüphane» konulu şiir yarışması Haftaya gösterilen ilginin artmasını sağlamış ve Halk ve Çocuk Kütüphanelerinde açılan sergiler büyük bir ziyaretçi kitlesi tarafından gezilmiştir.

D i n a r Halk Kütüphanesi Memurluğu'na düzenlenen kutlama programı kitap

sergisi ile başlamış, skeç, müzik, atasözleri ve Hafta hakkında konuşmaların yer aldığı programın Belediye aracılığıyla banttan yayını ile devam etmiş, bunu, kitap ve kütüphane ile ilgili şiirler ve konferanslar izlemiş, Çocuk Kütüphanesinin ziyareti ve Kütüphanenin 15. kuruluş yıldönümü için verilen çay partisinin ardından, 30 Mart günü yapılan konuşmayla hafta sona ermiştir. Dinar'ın Sesi gazetesinde Halk Kütüphanesi memuru Ayhan Kalkan'ın «Halk Kütüphanesi 15 Yaşında» başlıklı yazısı yayınlanmıştır.

Ü r g ü p'de Kütüphane Haftası Merkez Kütüphanesi ve ona bağlı kütüphanelerde açılan kitap sergileri, okullarda verilen konferanslar ve gösterilen filimlerle kutlanmıştır.

Bayburt Postası gazetesinde E. Nail Keskin imzasıyla 24 Mart günü yayınlanan «Okumak» başlıklı makalede okumanın önemi ve gereği üzerinde durulmuştur.

KÜTÜPHANELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN HABERLER

KÜLTÜR BAKANLIĞI KÜTÜPHANELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI KÜTÜPHANELER HAKKINDA İSTATİSTİKİ BİLGİLER

PERSONEL DURUMU

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nün merkez teşkilâtı ile, bu Genel Müdürlüğe bağlı halk ve çocuk kütüphanelerinde çalışan toplam personel 1460'dır. Bunların 27'si merkez teşkilâtında, 1183'ü halk kütüphanelerinde, 250'si ise çocuk kütüphanelerinde çalışmaktadır.

B) Ünvanlarına Göre:

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra teşkilâtında görevli 1460 personelin 81'i Müdür, 28'i Müdür Yardımcısı, 7'si Başmemur, 5'i Başuzman, 1'i Uzman, 29'u Kütüphaneci, 210'u

Kütüphaneci - Öğretmen, 569'u Memur, 2'si Teknisyen, 83'ü Çiltçi, 17'si Şoför, 38'i Kaloriferci, 16'si Bekçi ve 374'ü hizmetli olarak çalışmaktadır.

C) Öğrenim Durumuna Göre :

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilâtında Kütüphanecilik Bölümü mezunu olarak 86 kişi çalışmaktadır. Bunların, 2'si Şube Müdürü, 5'i Şube Müdür Yardımcısı, 33'ü Kütüphane Müdürü, 8'i Kütüphane Müdür Yardımcısı, 1'i Başuzman, 1'i Uzman ve 36'sı da Kütüphaneci olarak görev yapmaktadır. Merkez teşkilâtı ile halk ve çocuk kütüphanelerinde görevli olan diğer 1374 personelden; 44'ü Üniversite mezunu, 24'ü Yüksek Okul mezunu, 482'si Lise ve dengi okul mezunu, 251'i Ortaokul mezunu ve 573'ü İlkokul mezunu olup, kütüphanelerde çeşitli kademelerde görev almışlardır.

C) Kadro Derecelerine Göre :

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı kütüphanelerde görev almış olan Müdür ve Başuzmanların 11'ine 3. dereceden kadro tahsis edilmiştir. 3. derece kadroya atananlardan 6'sı Kütüphane Müdürü, 5'i Başuzman olarak görev yapmaktadırlar. 3. dereceden kadro verilen kütüphane müdürleri; Adana, Ankara, Diyarbakır, Gaziantep İl Halk Kütüphaneleri, İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphanesi ve Süleymaniye Kütüphanesi müdürleridir. Ayrıca, 5 Şube Müdürü, 1 Uzman ve 28 Kütüphane Müdürü 4. derece kadroya tayin edilmişlerdir.

KÜTÜPHANE DURUMU

A) Kütüphane Sayısı :

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren 334 halk kütüphanesi, 295 çocuk kütüphanesi bulunmaktadır.

B) Kitap Sayısı :

İl, ilçe, kasaba ve köylerde hizmet veren ve Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel

Müdürlüğüne bağlı bulunan halk kütüphanelerinde, 1973 yılı istatistiklerine göre, 161.268 yazma, 2.911.046 basma eser; çocuk kütüphanelerinde 700.146 eser bulunmaktadır.

C) Okuyucu Sayısı :

Her geçen gün sayıları artan halk ve çocuk kütüphanelerinden yararlanan okuyucu sayısı da buna oranla artış göstermektedir. Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne en son gelen 1973 yılı istatistiklerine göre, halk kütüphanelerinden 5.829.770, çocuk kütüphanelerinden 4.963.039 okuyucu yararlanmıştır. Buna gezici kütüphanelerden yararlanan okuyucu sayısı dahil değildir.

GEZİCİ KÜTÜPHANELER

A) Gezici Kütüphane Sayısı :

Çevresinde herhangi bir kütüphane bulunmayan ve kütüphane yapılmasına imkân olmayan yerlerde oturan halkın kütüphane hizmetlerinden yararlanabilmelerini sağlamak üzere, buralara gezici kütüphanelerle hizmet götürülmektedir. Gezici kütüphane hizmeti, imkânların elverdiği oranda, otobüs, minübüs ve canlı araçlarla verilmektedir. Canlı araçlarla, Isparta - Yalvaç ilçesine bağlı Bağkonak, Hüyük, Kumdanlı ve Sücüllü'ye hizmet götürülmektedir. Minibüslerle verilen hizmetlerin ikisi, Niğde Sungurbey İl Halk Kütüphanesine, birisi Konya İl Halk Kütüphanesine ve Nevşehir - Ürgüp Halk Kütüphanesine bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

1975 yılı başına kadar, Adana İl Halk Kütüphanesi, Ankara İl Halk Kütüphanesi, Erzurum İl Halk Kütüphanesi, Eskişehir İl Halk Kütüphanesi, Gaziantep İl Halk Kütüphanesi, İstanbul İl Halk Kütüphanesi, İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi, Kayseri İl Halk Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi ve Ordu Gazi İl Halk Kütüphanesine bağlı olarak 12 adet gezici kütüphane otobüsü ile hizmet verilmekte idi. 1975 yılında, bunlara ilâve olarak, Ankara - Cebeci, Diyarbakır, İçel, Kocaeli, ve Samsun illerine birer

adet gezici kütüphane otobüsü tahsis edilmiş ve görev yerlerine gönderilmiştir.

B) Okuyucu Sayısı :

Gezici kütüphane servislerinden 1974 yılında 377.486 okuyucu yararlanmıştır. Bunlardan 371.654'ü motorlu araçlarla verilen hizmetten, 5.832'si canlı araçlarla verilen hizmetten istifade etmişlerdir.

C) Kitap Sayısı :

Gezici kütüphane servislerinden, motorlu araçlarda 43.594, canlı araçlarda 11.418 okuyucuya hizmet verilmiştir.

Ç) Kayıtlı Üye Sayısı :

Gezici Kütüphane servislerine, 1974 yılı sonu istatistiklerine göre 31.313 üye kayıtlı bulunmaktadır. Bunlardan, 31.095'i motorlu araçlarla, 218'i canlı araçlarla verilen hizmetten yararlanmışlardır.

D) Hizmet Götürülen Semt Sayısı :

1974 yılında gezici kütüphane servisleri ile 372 semte hizmet götürülmüştür. Hizmet götürülen 347 semte motorlu araçlarla, 25 semte ise canlı araçlarla gidilmiştir.

BÖLGE CİLT ATÖLYELERİ

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı kütüphanelerin kitaplarını ciltlemek üzere 20 bölge cilt atelyesi kurulmuştur. İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinde kurulan cilt atelyesi bütün halk kütüphanelerinde mevcut yazma eserlerin cilt ve onarımlarını yapmaktadır. Diğer 19 bölge cilt atelyesinde 1974 yılında 136.140 kitap ciltlenmiştir.

Bölge cilt atelyeleri; Amasya Beyazıt il Halk Kütüphanesi, Ankara il Halk Kütüphanesi, Aydın il Halk Kütüphanesi, Balıkesir il Halk Kütüphanesi, Burdur il Halk Kütüphanesi, Bursa il Halk Kütüphanesi, Çorum il Halk Kütüphanesi, Diyarbakır il Halk Kütüphanesi, Erzurum il Halk Kütüphanesi, Gaziantep il Halk Kütüphanesi, İçel il Halk Kütüphanesi, İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphanesi, İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi, İz-

mir Karşıyaka Hoca Mithat Halk Kütüphanesi, Kayseri il Halk Kütüphanesi, Konya il Halk Kütüphanesi, Niğde Sungurbey il Halk Kütüphanesi, Tekirdağ Namık Kemal il Halk Kütüphanesi, Trabzon il Halk Kütüphanesi ve Van il Halk Kütüphanesine bağlı olarak faaliyet göstermektedirler.

1963 - 1974 YILLARI ARASINDA YATIRIM PROGRAMI İLE YAPTIRILAN KÜTÜPHANE BİNALARI

Plânlı döneme girildikten sonra başta il halk kütüphaneleri olmak üzere binası müsait olmayan yerlere kütüphane binaları yaptırma işine girişilmiştir. Plânlı dönemin başlangıcından 1974 yılı sonuna kadar devlet tarafından 30 kütüphane binası yaptırılmıştır. Bunlar; Adıyaman il Halk Kütüphanesi, Afyon il Halk Kütüphanesi, Ağrı il Halk Kütüphanesi, Ankara il Halk Kütüphanesi, Ankara Cebeci Halk Kütüphanesi, Bilecik il Halk Kütüphanesi, Edirne il Halk Kütüphanesi, Eskişehir il Halk Kütüphanesi, Gaziantep il Halk Kütüphanesi, Gümüşhane il Halk Kütüphanesi, Hakkâri il Halk Kütüphanesi, Isparta il Halk Kütüphanesi, Isparta - Yalvaç Halk Kütüphanesi, İstanbul Aziz Berker Halk Kütüphanesi, İzmir il Halk Kütüphanesi, Kahramanmaraş il Halk Kütüphanesi, Kayseri il Halk Kütüphanesi, Kırşehir il Halk Kütüphanesi, Konya - Akşehir Halk Kütüphanesi, Manisa - Akhisar Halk Kütüphanesi, Mardin il Halk Kütüphanesi, Muş il Halk Kütüphanesi, Niğde - Fartek Halk Kütüphanesi, Samsun il Halk Kütüphanesi, Siirt il Halk Kütüphanesi, Sivas il Halk Kütüphanesi, Tekirdağ il Halk Kütüphanesi, Trabzon il Halk Kütüphanesi, Tunceli il Halk Kütüphanesi ve Urfa il Halk Kütüphanesidir.

DERNEKLER TARAFINDAN YAPTIRILAN KÜTÜPHANE BİNALARI

Kütüphane Yaptırma ve Yaşatma Dernekierince, bugüne kadar, mahallî imkânları Bakanlık yardımları ile birleştirerek, özellikle ilçe ve kasabalarda 42 kütüphane binası yaptırılmıştır. Dernekler tarafından

yaptırılan kütüphane binalarından en önemlileri Adana - Ceyhan Halk Kütüphanesi, Çorum İl Halk Kütüphanesi, Konya - Akşehir Halk Kütüphanesi, Manisa - Akhisar Halk Kütüphanesi, Muğla İl Halk Kütüphanesi ve Tekirdağ İl Halk Kütüphanesi binalarıdır.

Bunlardan, Isparta İl Halk Kütüphanesi, Isparta - Yalvaç Halk Kütüphanesi, Kayseri İl Halk Kütüphanesi, Konya - Akşehir Halk Kütüphanesi, Manisa - Akhisar Halk Kütüphanesi, Niğde - Fırtına Halk Kütüphanesi ve Tekirdağ İl Halk Kütüphanesi binalarının yapımına derneklerce başlanılmış ve yatırım programı ile bitirilmiştir.

İNŞAATI DEVAM EDEN KÜTÜPHANE BİNALARI

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı kütüphanelerden, binası elverişli olmayan kütüphanelerin bina inşaatına önceki yıllarda başlanılmış, bunlardan 10 kütüphane binasının inşaatı henüz bitirilememiştir. Yapımına devam edilen kütüphane binaları; Aydın - Nazilli Halk Kütüphanesi, Bitlis İl Halk Kütüphanesi, Bolu Kültür Sitesi, Çanakkale - Gökçeada Halk Kütüphanesi, Denizli İl Halk Kütüphanesi, İstanbul İl Halk Kütüphanesi haline getirilecek olan Simkeşhane binası restorasyonu, Isparta - Senirkent Halk Kütüphanesi, Kırklareli İl Halk Kütüphanesi, Malatya İl Halk Kütüphanesi ve Tokat - Zile Halk Kütüphanesi binalarıdır.

İKİNCİ TÜRK YAYIN KONGRESİ TOPLANDI

İlk defa 1 - 5 Mayıs 1939 yılında toplanmış olan «Birinci Türk Yayın Kongresi» 36 yıl sonra 24 - 27 Ocak 1975 günlerinde Ankara'da toplanmıştır. İnsanlığın en büyük eseri olan medeniyetin gelişmesinde kitabın ve basılı eğitim malzemelerinin gün geçtikçe artan önemi karşısında, her konuda iyi ve kaliteli kitap üretiminin çoğaltılmasını teşvik etmek, alınması gereken tedbirleri tesbit etmek ve kamu kuruluşları ile özel kuruluşlara ışık tutacak olumlu kararlar almak amacıyla, «İkinci Türk Yayın

Kongresi» toplanmıştır. Kongrenin hazırlık çalışmaları Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne düzenlenmiştir.

Kongre :

- 1) Baskı işleri, baskı tekniği, kâğıt ve matbaa malzemesi sorunu.
- 2) Standartlar ve kitap düzeni.
- 3) Yayın dağıtımı, tanıtımı, reklâmı ve PTT ücretleri.
- 4) Yazar ve yayıncıları özendirme; telif hakları sorunu; iyi ve güzel yayın.
- 5) Ansiklopediler ve diğer müracaat kitapları, çocuk ve gençlik yayınları, okul kitapları.
- 6) Halk ve kültür yayınları, devlet yayınları.
- 7) Teknik yayınlar, çeviri işleri.
- 8) Fikir, sanat ve kültür dergileri.
- 9) Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Basma Yazı ve Resimleri Deleme Kanunu.

olmak üzere 9 özel ihtisas komisyonundan oluşmuştur. Kongre'ye 184 delege katılmış ve komisyonlara 45 tebliğ sunulmuştur. Başarı ile sonuçlanmış olduğunu söyleyebileceğimiz Kongre'de, kitap, dergi ve benzeri basılı fikir ürünlerimizi çağımızın gerektirdiği olgunluğa ulaştıracak olumlu kararlar alınmıştır. Kongre'de delegelere Millî Kütüphane yayını olarak, İkinci Türk Yayın Kongresi için Millî Kütüphane Genel Müdürlüğü Okuyucu Hizmetleri Şube Müdürü İsmet Binark ve Şube Müdür Yardımcısı Nejat Sefercioğlu tarafından hazırlanan *Basın - Yayın Bibliyografyası* dağıtılmıştır.

Kongre münasebetiyle delegelere Anadolu Medeniyetleri Müzesinde bir kokteyl verilmiş, ayrıca delegelerin Büyük Tiyatro'da «Teknik Arıza» adlı oyunu izlemeleri sağlanmıştır. İl. Türk Yayın Kongresi'nde Türk Kütüphaneciler Derneği'ni, dernek bülteni Yazı İşleri Müdürü İsmet Binark ile, Yazı Kurulu Üyesi Ahmet Borçaklı temsil etmişlerdir.

KÜLTÜR BAKANLIĞI KİTAP VE SÜRELİ YAYINLARI SEÇME KURULU YÖNETMELİĞİ HAZIRLANDI

Anayasamızın giriş bölümünde yerini bulan «Atatürk ilkelerinin ve Türk Milliyetçiliğinin» benimsenmesinde, milli bütünlüğün ve kültürel gelişmenin sağlanmasında kütüphanelerin rolü ve önemi büyüktür. Fikir ürünlerinin ücretsiz olarak halkımızın yararlanmasına sunulduğu 629 halk kütüphanesine ve çocuk kütüphanesine, Bakanlığımızın amaçlarına uygun olarak, objektif ölçülerle kitap ve dergi seçilmesi ve satın alınması için Kütüphaneler Genel Müdürlüğünün başkanlığında toplanan bir komisyonun çalışmaları ile, «Kültür Bakanlığı Kitap ve Sürelî Yayınları Seçme Kurulu Yönetmeliği» hazırlanmıştır.

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ TÜRKÇE YAZMA ESERLER İNDEKS KATALOĞU MATBAAYA VERİLDİ

Türk - İslâm kültürünün kaynakları olan yazma eserlerimizden dünya ilim âleminin faydalanmalarının daha kolay hale getirilmesi bakımından Süleymaniye Kütüphanesinde mevcut Türkçe yazma eserlerin (E) harfine kadar hazırlığı tamamlanmış olan kısmının kataloğunun basımı yapılmak üzere matbaaya verilmiştir.

YAYIN KİTAP İKMÂL ŞUBESİ KURULDU

Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı ve çocuk kütüphaneleri için yeni yayınların önemli olanaklarını birinci elden satın alarak ayrılan ödeneklerle daha çok sayıda kitap alınmasına imkân vermek, halk ve çocuk kütüphaneleri ile yapacağı işbirliği sonunda kütüphanelerin koleksiyonlarındaki fazla kitapları ve mükerrem nüshaları yeni açılan ve kitabı az olan kütüphanelere devretmek suretiyle koleksiyonları arasında denge sağlamak, halk ve çocuk kütüphanelerine göndermek üzere satın alınan ve bağış olarak gelen kitapların kataloğ fişlerini hazırlayarak kütüphanelere dağıtmak; böylece kataloglarda bir birliğin meydana gelmesini sağlayabilmek üzere 1973 yılında Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı olarak «Yayın ve Kitap İkmâl Şubesi» kurulmuştur.

Kuruluşundan 1974 yılı sonuna kadar satın alınan ve bağış olarak gelen kitaplardan 59.562, 1975 yılının ilk 3 ayında satın alınan ve bağış gelen kitaplardan 30.438 kitap çeşitli vasıtalarla halk ve çocuk kütüphanelerine gönderilmiştir.

DÜZELTME

Bülten'imizin geçen (XXIV/2'nci) sayısında Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun «1975'le Gelenler» başlıklı yazısının «Marşımızın Yazarını Yitirdik» bölümünde bir dizgi yanlışı olmuştur. 3'üncü sayfanın ilk sütununda, 6'ncı satırda başlayan «Kapakta adının bulunduğu yerin üstüne kocaman harflerle «Derneğimiz» diye yazmış, bunun altını imzalamıştı» cümlesindeki «Derneğimiz» sözü «*Derneğimel*» olacaktı. Anlatımdaki espriyi yok eden bu dizgi yanlışıdan dolayı okuyucularımızdan özür diler, düzeltiriz.

ABONELERİMİZE DUYURU :

Bültenimiz 1975 yılı 1'inci sayısından itibaren 12,50 TL. sı fiyatla satışa sunulmuştur. Bültenimizin mevcut koleksiyonunu satın alanlarla, öğrencilere % 20 tenzilat yapılacaktır.